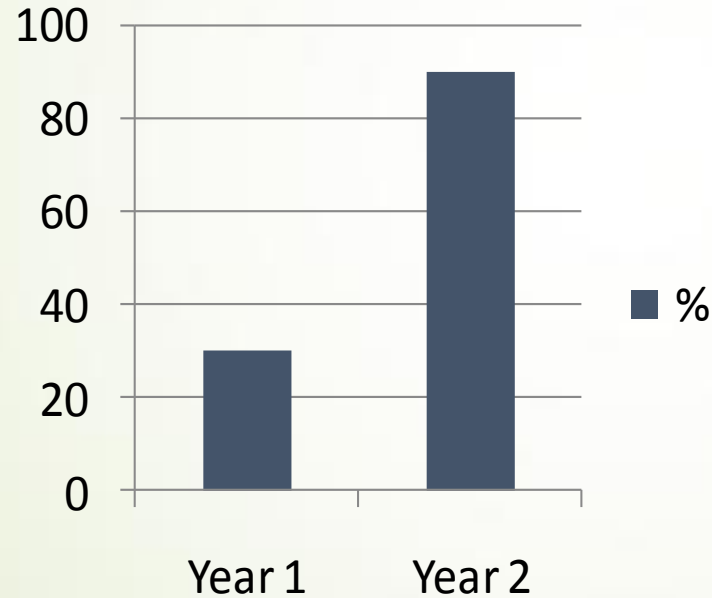

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK & BÜYÜK BİTKİ AVI PROJESİ

Farkındalık Arttırma!

- Çalışanlar ve öğrencilerde **biyoçeşitlilik** ve **önemi** ile ilgili farkındalık yaratıp gelişimi gösterin!

% farkındalık düzeyinde artış

Habitat Haritalaması

Habitat Çeşitliliği

- İçsular ve sulak alanlar
- Denizel ve kıyusal alanlar
- Ormanlık alanlar
- Otlak, çayır, meralar
- Çalılık alanlar
- Ekilebilir araziler
- Dağlar ve bozkırlar
- Kentler ve kasabalar

Habitat Haritalaması

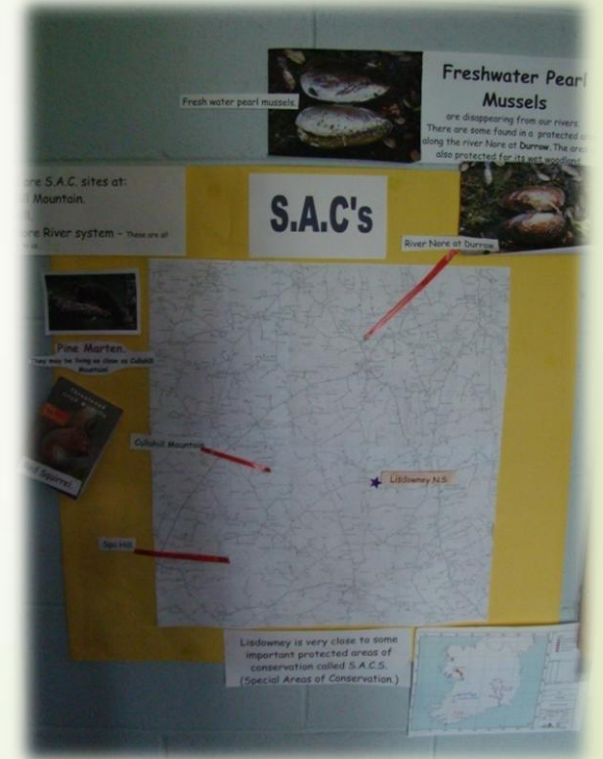
- Habitat haritası belirli bölgede yer alan değişik habitatların coğrafi dağılımını gösterir.
- Habitat haritalamasının amacı nedir?
  - Biyoçeşitliliği arttırmak
  - Var olan alan ve türleri korumak

Örnekler

Belirli bir bölgeyi tanıtan harita

Belirli bir bölgede koruma altındaki türleri-alanları gösteren harita

Hazırlık

- Haritalanacak alan ne büyüklükte?
- Ne düzeyde bir detaya ihtiyacım var?
- Hangi kaynaklar kullanılabilir (süre/fon/veri)?
- Biyolojik ve fiziksel karakteristikler neler?
- Alan güvenilir mi (zehirli bitkilerden arındırılmış mı vb.)?

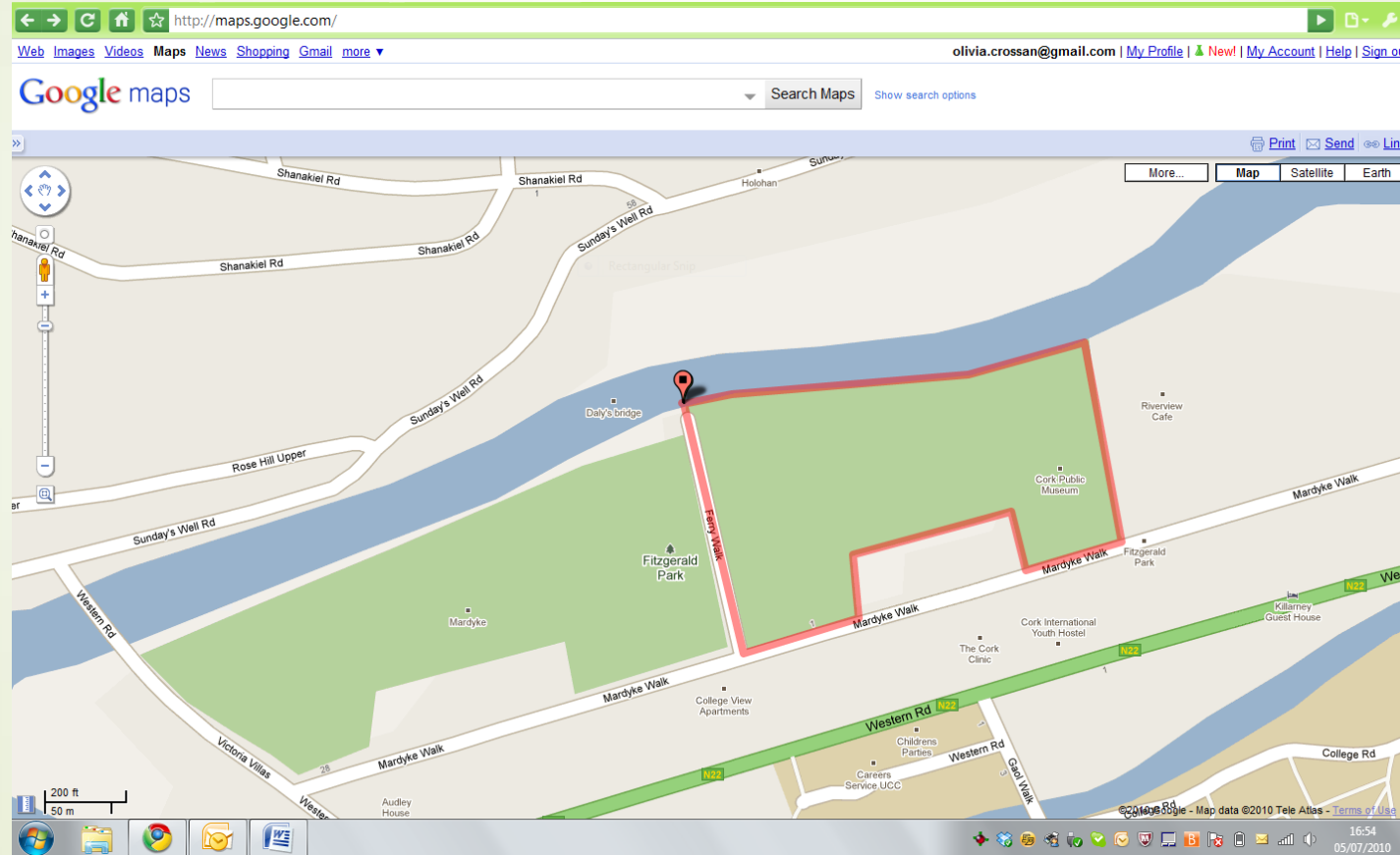
İhtiyaç duyulacak malzemeler

- Not almak için geniş bir kağıt
- Kalemler (tükenmez, fosforlu vb.)
- Haritalamaya başlamadan önce hangi kod ve sembolleri kullanacağınızı belirleyin
- Var olan türleri kayıt altına almak için veri/kayıt kağıtları

Eğerki haritalanacak alan okul bahçesi dışındaysa;

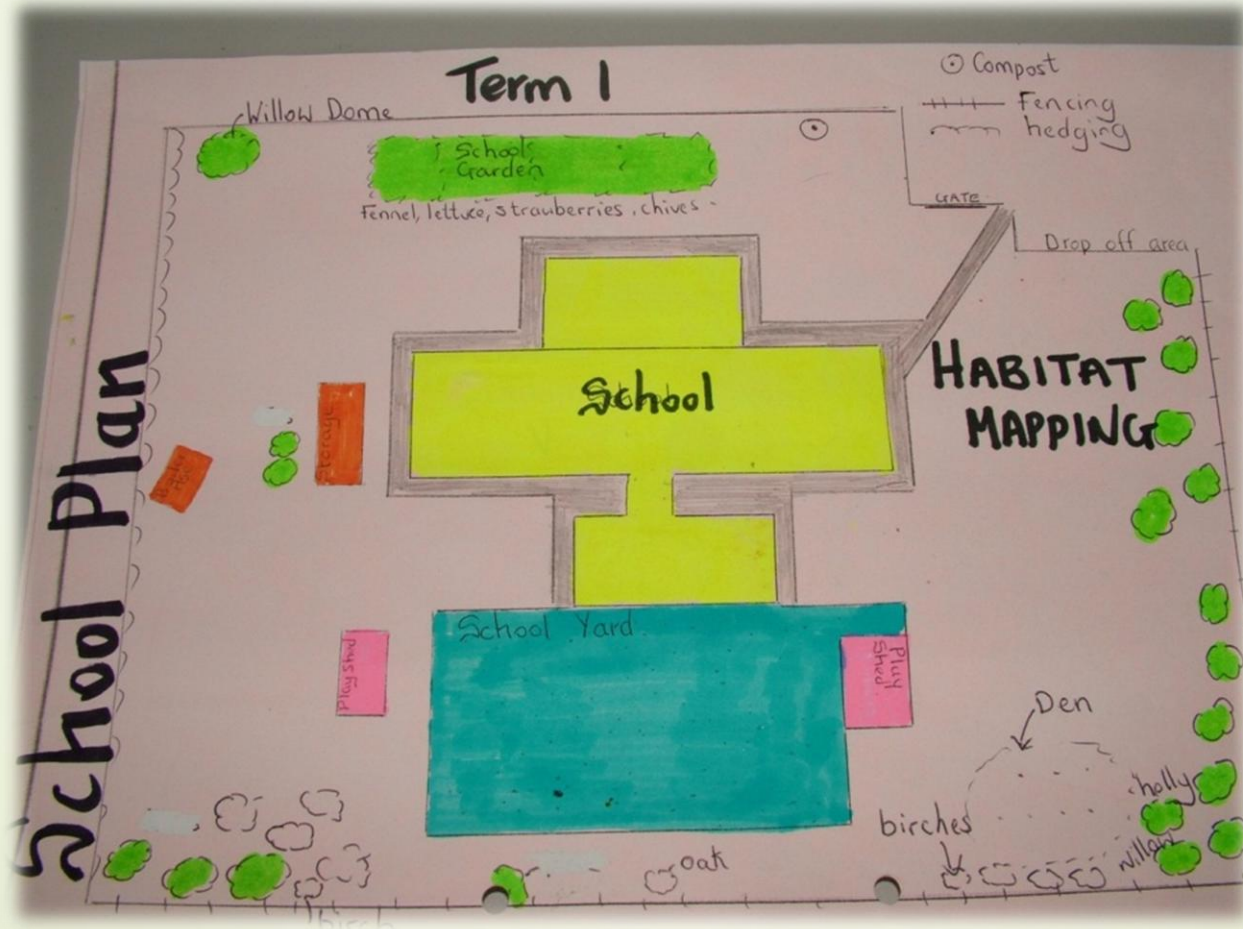
- Yerel ve bölgesel haritaları referans alın

Seçenek 1 – Google Maps

Seçenek 2 – Alanın haritasını çizip sınırları belirleyin

Habitat Haritalama

Sınıfta yapılacaklar:

- ✓ Alanınızın haritasının çıktısını alın ya da çizin ve sınırları belirleyin

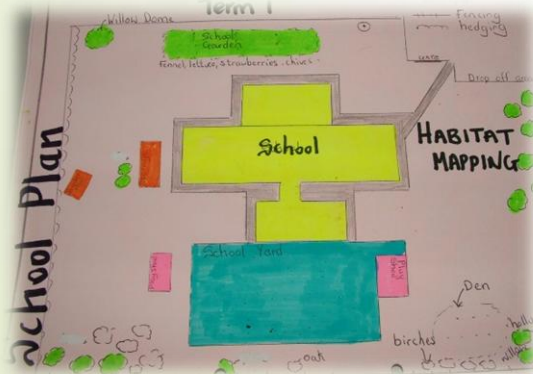
Alanda yapılacaklar (grup çalışması):

- ✓ Tüm alanı yürüyün & kabataslak bir habitat haritası oluşturun-listeleyin
- ✓ Farklı habitat ünitelerini çizin-resmedin & standart harf kodları ya da sembollerle türleri belirleyin
- ✓ Var olan başat türleri kayıt edin (yaygın isimleri ya da tür kodları ile)
- ✓ Hedef sembolleri ekleyin
- ✓ Hedeflediğiniz şeyleri not alın (haritaya ya da ayrı bir deftere)

Habitat Haritalama

izleme (grup olarak ya da bireysel çalışma):

- Alanın habitat kodlarını da içeren renkli bir haritasını çizin
- Hakim türleri tür kodları ya da yaygın isimleri ile işaretleyin
- Hedef sembolleri ve notlarınızı ekleyin

Habitatınızı inceleyin!

Var olan türleri kayıt altına alın

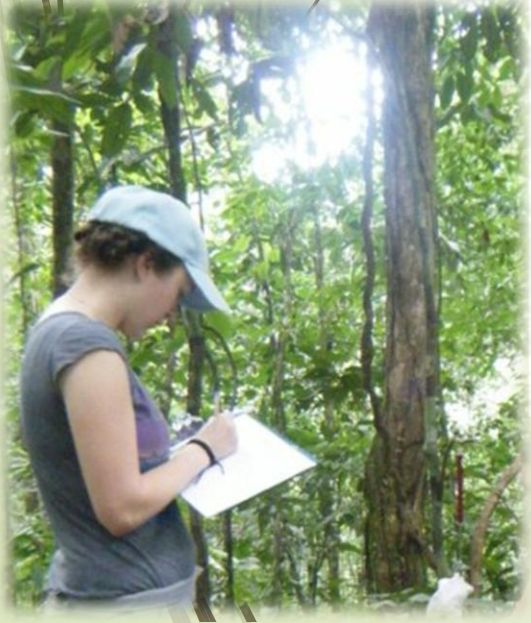
Araştırma ve kayıt altına alma

- Kendinize birtakım sorular sorun & cevapları “Doğa Defteri”nize kayıt edin
- Neyi araştıracağım-bitkiler, hayvanlar, böcekler, kuşlar?
- Yılın hangi dönemindeyim-ilkbahar, yaz, sonbahar, kış?
- Hava nasıl?
  - **NOT!** Dönem&hava durumu biyoçeşitliliği etkileyebilir
- Neredesin/hangi habitatı inceliyorsun?

Örnek – Doğa Defteri

Tarih	Hava Durumu	Yer	Habitat	Notlar
6 Mayıs	Rüzgarlı	Meşe ağaçlığı	Karışık orman	Kapumbağa kabuğu Kelebek
30 Temmuz	Bulutlu	Göl etrafı	Sığ göl (Pek çok bitki)	Kurbağaya rastlandı
3 Ağustos	Güneşli & Açık	Okul yolu	Çalılık	Pek çok küçük kuş
14 Eylül	Güneşli	Park	Karışık (çimen/ağaçlar/çalılık)	

Örnek Bilimsel Veri Formu

Kayıt altına alan kişinin adı*	Tür ismi*	Yerleşim referansı (mümkünse 6 rakam)*	Tarih*	Yer*	İl	Miktar	Yorumlar
Araştırmayı yapan kişi-kişilerin adı.	Kayıt altına alınan türün ismi.	6 rakamlı yerleşim referansı, 100 metrekarelik bir alanı belirleyebilmek için her bir koordinatta 3 rakam olmalı. Tercih edilen format:	Araştırmanın kaydedildiği günün tarihi.	Araştırmanın yapıldığı yerin belirlenmesi. Ör: "Gölün 1 kilometre kuzeyi".			
Rachel Boyle	Kaplumbağa kabuğu Kelebek	M518152	gün/ay/yıl		Kerry	1	Hareketsiz -kalıntı

- İlk 5 kolon zorunlu
- Gerekli görüldüğü yerlerde diğer kolonların kullanılması veri merkezi tarafından tavsiye ediliyor. Dilerseniz kendi verilerinizi destekleyecek istediğiniz kadar yeni kolon ekleyebilirsiniz (rakım, mevcut durum, yaşam evresi vb.)

Keşfetmeyi asla bırakma.....

Neyle karşılaşacağını asla bilemezsin!

Adım 3 - Eylem

İki temel amaç!

- Farkındalık arttırmak
- (Mümkünse) Okul bahçesi ve/ya da çevresindeki türlerin sayısını arttırmak

Eylem	Kişi/Grup Sorumlusu	Zaman
Okul görevlileri ve öğrencilerdeki farkındalığı ölçmek amacıyla Biyoçeşitlilik farkındalık uygulama.	Öğrenciler ve öğretmenler	Ekim ortası
Okulumuzun bahçesinin habitat haritasını çıkarma ve barındırdığı biyoçeşitliliğin listesini oluşturma	Öğrenciler ve öğretmenler	Ekim ortası

Adım 3 - Eylem

Farkındalık artırma

- ✓ Eve bilgilendirme mektupları gönderin
- ✓ Yeni bir slogan oluşturun (poster/slogan yarışması/projeler)
- ✓ Anketlerinizi analiz edin
- ✓ Anketlerinizi farklı yerlerde de uygulayın (ev/okul/yakın çevreniz)
- ✓ Doğa ile iletişime geçin
- ✓ Yerel çevrenizde yetişen türleri ve özelliklerini keşfedin
- ✓ Doğa yürüyüşleri düzenleyin
- ✓ Besin zincirini gözlemleyin (en üstte yer alan hangisi?)

Adım 3 – Eylem

Yapılabilecek pratik aktiviteler

- ✓ Kuş evleri oluşturun (kullanılmamış/ eski ahşap-tahta)
- ✓ Göllet, ağaç ev, yaprak kabı, vahşi yaşam alanı, küçük hayvan oteli vb. inşa edin
- ✓ Organik bahçe oluşturun
- ✓ Toprağın nefes almasını sağlayın, nadas (çalılık/çimenlik alanlar)
- ✓ Yerel bitki ve çiçekler dikiin

Adım 4 – Gözlem & Değerlendirme

- Yaptığınız etkinlikleri gözden geçirin (1. yılın sonunda)

Oluşan farkındalığı değerlendirin

- ✓ Biyoçeşitlilik Farkındalık anketini tekrar edin

Gerçekçi gelişimleri değerlendirin

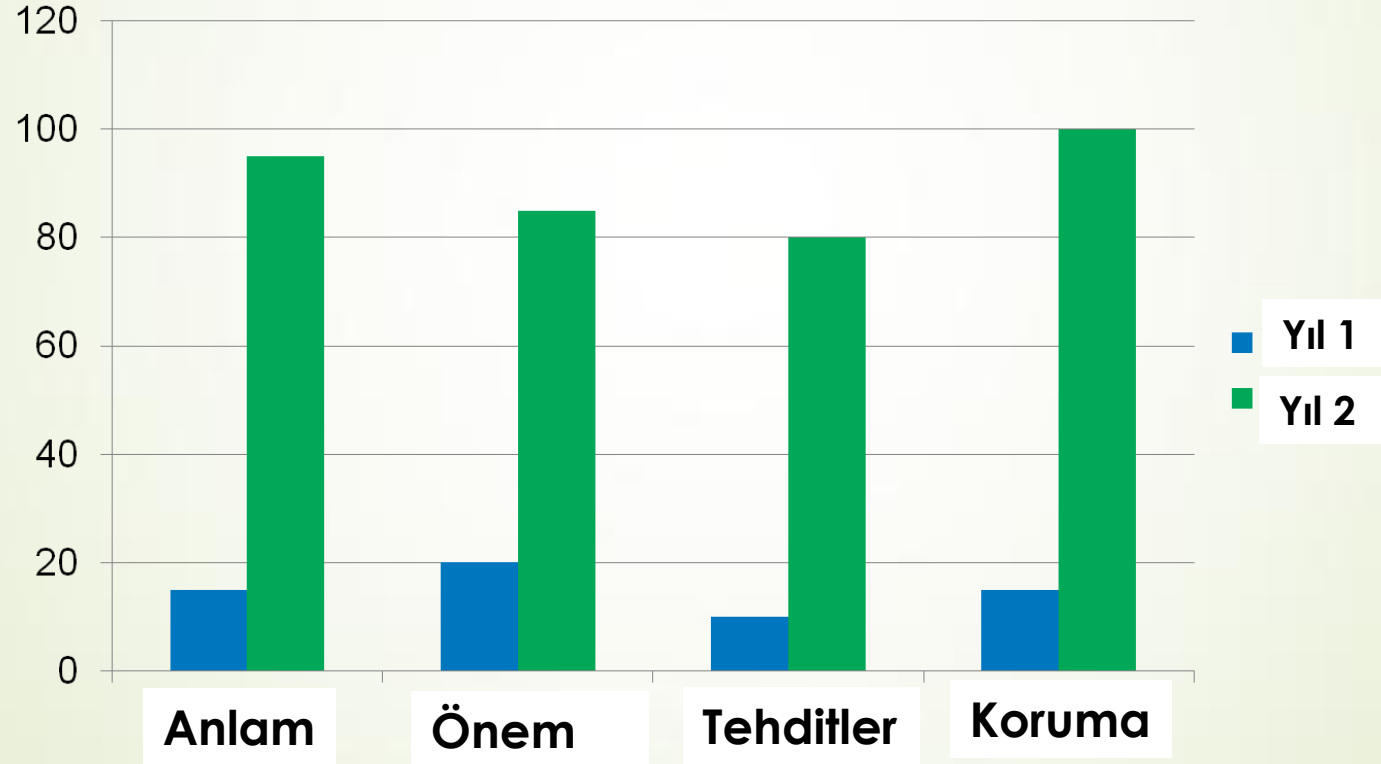
- ✓ Yeni bir habitat haritası oluşturun ya da var olana eklemeler yapın
  - ✓ Pratik etkinliklerinizi belirleyin (kütük istifleri/kuş evleri)
  - ✓ Biyoçeşitliliğin görüntüsünde ya da türlerin sayısında herhangi bir artış meydana geldi mi?
  - ✓ Türlerde zenginleşme meydana geldi mi?

Not:

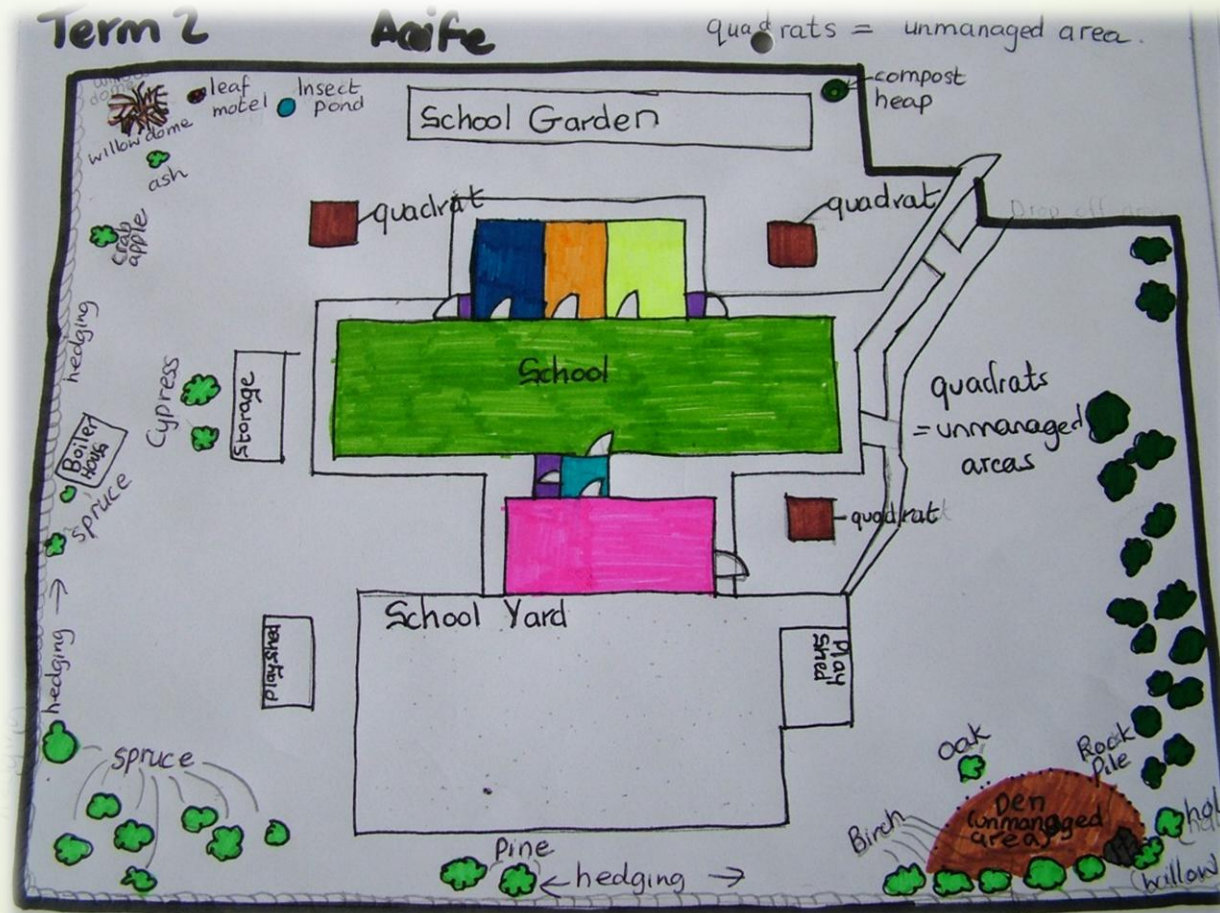
Sayının artıp artmadığının belirlenmesi- değerlendirilmesi zordur!

Yılmayın, vazgeçmeyin, eylem sonuç kadar önemlidir!

1. Yılın başı ve sonu arasındaki farkındalık artışını gösteren örnek grafik

1. Yılın sonundaki Örnek Habitat Haritası

Müfredat ile Bağlantı

- Matematik– matematiksel analizlerde gerçek hayattan örnekler (grafikler/çizelgeler)
- Fen ve teknoloji– habitatlar ve türler, hayvan familyaları, bitki türleri ile ilgili araştırmalar
- Resim/Sanat – biyolojik çeşitlilik ile ilgili poster dizaynı, kuşlar için yem kapları yapımı vb.
- Yabancı diller – konu ile ilgili deneme, makale yazma, türlerin yabancı dillerdeki karşılığını bulma
- Coğrafya – okul bahçesinin haritasını çıkarma
- Tarih – zaman içinde kaybolan habitat ve türlerin keşfi

'Neslimizin gelecek nesilleri korumasına izin verin'

Adım 5 – Raporlama

- Okullar süreci-gelişimi ulusal koordinasyona raporlarlar
- Okullar hikayelerini oluşturulacak internet platformuna yüklerler
- Ulusal koordinasyonlar ülke raporunu FEE'ye sunarlar
- FEE Toyota'ya sunar

Gelecek Yıllar.....

- Eylül 2016 / 7-8 & 8-9 yaşlar
- Eylül 2017 / 9-10 & 10-11 yaşlar
- Eylül 2018, 2019 tüm yaş grupları katılabilecek

